

Eva Balcarová
Francouzské cestopisy o Itálii – subjekt a poetika cesty
(Montaigne, Montesquieu, Sade, Stendhal)
Posudek bakalářské práce

Autorka práce, napsané pod vedením doc.Hrbaty (FFUK, Praha, 2010, 46 stran českého textu), se zabývá tématem pro vývoj francouzské kultury klasickým, určujícím. Proto také je na místě, že Balcarová v úvodu připomíná nedávné výstavy, konané v Itálii a ve Francii. Tvrzení, že „kulturní cesta do Itálie je jedním z nejvýraznějších fenoménů evropského novověku“ (s.5) naprosto není přehnané.

Pro ilustraci své teze si autorka zvolila celkem přesvědčivě čtyři osobnosti od 16. do 19. století (Montaigne, Montesquieu, Sade, Stendhal), které se jí stávají východiskem pro typologické srovnání. Jde o záběr dosti široký a fundovaná komparace zmíněných autorů je velmi náročná, ne-li nemožná. Volbu jednotlivých autorů je obtížné průkazně zdůvodnit, neboť společným jmenovatelem čtyř století zůstává právě jen cíl cesty: Itálie, která přísně politicky vzato, vlastně ani neexistovala (autorka hovoří na s.6 o „rozpačité dobové politické situaci“), jakkoli označení pro Itálii jako celek byl samozřejmě běžně používáno mimojiné u všech jmenovaných spisovatelů.

Balcarová zvolila metodu tématickou. Nepostupuje tedy pouze podle jednotlivých autorů, nýbrž si stanovuje různé klíče (deníkové záznamy, divadlo pro oči, percepce umění, Itálie jako osobní příběh). Obě možné metody posléze kombinuje. Pokouší se o typologii, vyhýbá se tak celkem zdařile pokusům pojmut svou práci jako jakéhosi turistického průvodce, spojeného s odkazy na dojmy z cest. Rovněž tak se jednotlivé charakteristiky nestávají „medajlony“, které by nutně musely působit povrchně.

Práce vykazuje určité dílčí nedostatky několikerého charakteru.

Jde jednak o jisté neobratnosti stylistické, občas se propadá do novinářského žargonu. Mám na mysli poněkud nešťastný vyprávěcí přezens: s.8: „Goethe vstupuje branou Porta del Popolo do Říma“) aj. Podobně používání spojky „ale“ uprostřed věty je spíše hovorové.

Připojuji stručný přehled tiskových a gramatických chyb:

- s.11 Monstesquieu
- s.18 aj. Marseillská aféra (m. marseilleská)
- s.18 „budou soustředit“
- s.20 Sadovi spisy
- s.24 zájem pro umění
- s.25 „do pro něj“
- s.35 chybně přepsaná citace
- s.37 Maďarsko (správně Uhry)
- s.40 Bastilské vězení (velké písmeno, raději: „Bastila“)
- s.42 „na pro něj“

Přehled dalších drobných nedostatků typografického charakteru mohu poskytnout.

Pokud jde o otázky koncepční, nejsou podle mého soudu zásadní: lépe ozřejmit volbu právě čtyř uvedených autorů, a nikoli jiných, v práci se projevuje jistá neschopnost vidět problémy v širších souvislostech (to je ovšem dáno jejím rozsahem), místy sklon k popisnosti.

Závěr se jeví spíše jako rekapitulace než jako zobecnění.

Doporučuji k obhajobě

Doc. Aleš Pohorský
V Praze, 9.9.2010

A handwritten signature in black ink, written in a cursive style, that reads "Aleš Pohorský". The signature is positioned to the right of the typed name and date.